

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121

hyvinvointipäällikkö Laura Salomaa, puh. 040 194 8508

palvelukoordinaattori Lotta Anderson, puh. 040 635 9326

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Kauniaisten kaupunkistrategiassa painotetaan vastuullista väestönkasvua, elävää kaksikielisyyttä sekä yhteisöllisyyden ja monimuotoisuuden vahvistamista. Kaupungin väestötavoite on noin 12 250 asukasta vuoteen 2040 mennessä. Strategian mukaisesti Kauniaisissa kehitetään kotoutumispolkua sekä suomeksi että ruotsiksi ja vahvistetaan monimuotoisen väestön osallisuutta osana kaupungin yhteisöllisyyttä.

Kauniaisten ja Uudenmaan elinvoimakeskuksen välillä on voimassa kuntaan ohjaamista ja kotoutumisen edistämistä koskeva sopimus, jonka mukainen kuntapaikkamäärä on 10 henkilöä vuodessa.

Uudenmaan elinvoimakeskus on pyytänyt Kauniaisten kaupunkia arvioimaan mahdollisuutta korottaa vuoden 2027 kuntapaikkamäärä 10 henkilöstä 15 henkilöön.

Uudenmaan vuoden 2027 pakolaiskiintiö on 157 henkilöä. Elinvoimakeskuksen mukaan vuoden 2027 kiintiöpakolaisten kuntapaikkoja kohdennetaan Uudellamaalla erityisesti kaksikielisiin kuntiin, koska pääministeri Orpon hallituksen ohjelmassa tavoitteena on, että noin 5–10 prosenttia kotoutujista valitsee kotoutumiskielekseen ruotsin. Vuosien 2028–2029 kuntapaikkamäärä säilyisi nykyisen sopimuksen mukaisesti 10 henkilössä vuodessa.

Todettakoon, että vuodelle 2026 sovittujen 10 kiintiöpakolaisen vastaanotto ei ole toteutumassa vuoden 2026 aikana, vaan henkilöiden arvioidaan saapuvan Kauniaisiin vuoden 2027 puolella. Mikäli vuoden 2026 vastaanotto siirtyy kokonaisuudessaan vuodelle 2027 ja vuoden 2027 kuntapaikkamääräksi vahvistetaan 15 henkilöä, Kauniaisiin voisi vuoden 2027 aikana saapua yhteensä noin 25 kiintiöpakolaista.

Elinvoimakeskuksen tulee ilmoittaa vuoden 2027 pakolaiskiintiössä valittaville käytettävissä olevat kuntakohtaiset kuntapaikat työ- ja elinkeinoministeriölle viimeistään 20.11.2026, minkä vuoksi kuntaa on pyydetty käsittelemään asia lokakuun aikana.

Aiemmat päätökset ja voimassa oleva sopimus

Kaupunginvaltuusto päätti 11.11.2013 (§ 92), hyväksyessään silloisen ELY-keskuksen kanssa tehdyn sopimuksen, 10 henkilön vuosittaisesta kuntapaikkamäärästä. Kun kuntaan ohjaamista ja kotoutumisen edistämistä koskeva sopimus päivitettiin vuonna 2025, kuntapaikkamäärä jätettiin ennalleen,

kuten aiemmissakin päivityksissä. Kaupunginhallitus hyväksyi päivitetyn sopimuksen [1.9.2025 \(§ 142\)](#).

Kotoutumislain 42 §:n mukaan kunta voi tehdä elinvoimakeskukseen kanssa sopimuksen kuntaan ohjaamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Sopimuksessa sovitaan muun muassa vastaanottoon ja palvelujen järjestämiseen varautumisesta sekä kuntapaikoista. Ennen sopimuksen laatimista kunnan on kuultava hyvinvointialuetta. Kotoutumislain 44 §:n mukaan kunta vastaa kuntapaikalle ohjattavan vastaanottamiseen liittyvistä tehtävistä siltä osin kuin ne eivät kuulu hyvinvointialueen vastuulle. Kunnan tehtäviin kuuluvat muun muassa asunnon järjestäminen, vastaanoton toimenpiteiden yhteensovittaminen, yhteistyö hyvinvointialueen kanssa sekä ohjaus ja neuvonta.

Toimivalta

Kauniaisten voimassa olevan hallintosäännön 18 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginhallitus vastaa työvoimapalveluiden ja kotoutumisen järjestämisestä.

Arvio vuoden 2027 vastaanotosta

Kauniaisten näkökulmasta vuoden 2027 kuntapaikkamäärän korottamista 10 henkilöstä 15 henkilöön voidaan pitää perusteltuna. Kaupunki on varautunut kiintiöpakolaisten vastaanottoon ja kotoutumispalvelujen järjestämiseen, ja kaupungilla on vastaanottoa tukevat ohjaus- ja neuvontapalvelut sekä yhteistyörakenteet.

Esitys on myös linjassa Kauniaisten kaupunkistrategian kanssa. Strategiassa painotetaan vastuullista väestönkasvua, elävää kaksikielisyyttä sekä yhteisöllisyyden ja monimuotoisuuden vahvistamista. Lisäksi Kauniaisissa kehitetään kotoutumispolkuja sekä suomeksi että ruotsiksi. Kaksikielisenä kuntana Kauniaisilla on siten hyvät edellytykset tukea kotoutumista sekä suomen- että ruotsinkieliseen ympäristöön.

Vuoden 2027 vastaanoton kokonaismäärään liittyy poikkeuksellinen tilanne, koska vuodelle 2026 sovittujen 10 henkilön arvioidaan saapuvan vasta vuonna 2027. Jos vuoden 2027 kuntapaikkamäärä korotetaan 15 henkilöön, kaupungin tulee siten varautua siihen, että vuoden aikana vastaanotetaan yhteensä noin 25 kiintiöpakolaista.

Vastaanoton taloudellisiin vaikutuksiin liittyy vuonna 2027 tavallista enemmän epävarmuutta, koska kotoutumisen valtionrahoitus muuttuu vuoden 2027 alusta. Kotoutumislain 60 §:n nojalla kunnalle myönnetään valtionosuutta laissa määriteltyjen kotoutumista edistävien palvelujen ja tehtävien järjestämiseen. Lisäksi kunnalle maksetaan 61 §:n mukaista laskennallista korvausta muun muassa pakolaisten vastaanottamisesta, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä muista kotoutumista edistävästä palveluista. Vuodesta 2027 lähtien laskennallista korvausta maksetaan lähtökohtaisesti kahden vuoden ajan ja pakolaiskiintiössä Suomeen otetuista henkilöistä kolmen vuoden ajan.

Vuoden 2027 alusta kotoutumiskoulutus poistuu laskennallisen korvauksen perusteista, ja tähän liittyvää rahoitusta siirtyy osaksi kuntien yleiskatteista peruspalvelujen valtionosuusrahoitusta. Tämän vuoksi kaupungin kotoutumisen omalla tulorivillä näkyvä korvaustulo ei ole suoraan vertailukelpoinen aiempien vuosien kanssa.

Lisäksi vuoden 2027 alusta vastaanottoon varautumisesta aiheutuvia kustannuksia ei enää korvata nykyiseen tapaan.

Vuoden 2027 vastaanoton tarkka taloudellinen vaikutus riippuu siten vastaanotettavien henkilöiden määrästä ja ikärakenteesta sekä vuoden 2027 vahvistettavista korvaustasoista. Vuoden 2027 lopulliset korvaustasot ja siten Kauniaisten saaman rahoituksen määrä tarkentuvat myöhemmin. Nykylainsäädäntöön verrattuna kaupungin saamat korvaukset kuitenkin tulevat vähentymään.

Vastaanottamisen mahdollisuuksiin vaikuttaa käytännössä myös vapaana olevien vuokra-asuntojen määrä. Kaupungin omien tai välillisesti omistamien vuokra-asuntojen kohdalla tilanne on tällä hetken hyvin hallinnassa, ja viime aikoina on vuokrahakemusten määrä välillä jopa alittanut vapaana olevien asuntojen määrän. Tilanne muuttuu kuitenkin viimeistään silloin kun kaupunki saa Oy Granilla Ab:n ja Kiinteistö Oy Juus – Fastighets Ab:n osakkeensa myytyä ulkopuoliselle taholle, joka jatkossa hoitaisi asukasvalinnat kaupungin sijaan. Myynnin jälkeen kaupungin oma asuntotarjonta koskee noin 55 asuntoa, joista suurin osa on jo vuokrattuna. Muita asuntoja pitää tarvittaessa vuokrata yksityisiltä vuokramarkkinoilta. Vuoden 2026 jälkeen valtiolta saadut korvaukset eivät enää kata vuokraa ennen kiintiöpakolaisen saapumista.

Henkilöstöresurssien vahvistaminen

Kauniaisten kaupungin kotoutumista tukevista palveluista vastaa tällä hetkellä yksi työntekijä, eikä nykyinen henkilöstöresurssi riitä vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen. Tämän vuoksi Kauniainen haki työ- ja elinkeinoministeriön myöntämää Pakolaisten kuntiin ohjaamisen erityisavustusta. Kauniaisille myönnettiin avustusta 20 000 euroa, ja avustuksen käyttöaika on 1.7.2026–31.12.2027. Avustus kohdennetaan kotoutumispalvelujen henkilöstöresurssin määräaikaiseen vahvistamiseen.

Kotoutumistyön ja kotoutumista tukevien palvelujen henkilöstöresurssia vahvistetaan myönnetyn erityisavustuksen ja muun kotoutumiseen käytettävissä olevan rahoituksen puitteissa. Resurssia voidaan kohdentaa myös tarvittaessa varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen kohdistuviin tarpeisiin. Ratkaisu ei edellytä kaupungilta lisämäärärahaa, eikä henkilöstöresurssin vahvistamiseen ole esitetty tai esitetä lisärahoitusta vuoden 2027 talousarviovalmistelussa.

Kiintiöpakolaisten vastaanoton erityisavustus

Vuonna 2026 kuntaan saapuvista kiintiöpakolaisista voidaan hakea erillistä kiintiöpakolaisten vastaanoton erityisavustusta. Avustuksen määrä on 1 000 euroa kutakin vuoden 2026 aikana kuntaan saapunutta kiintiöpakolaista kohden, ja avustusta voidaan hakea henkilöiden saavuttua kuntaan. Vuodelle 2026 sovittujen 10 kiintiöpakolaisen arvioidaan kuitenkin saapuvan Kauniaisiiin vasta vuoden 2027 puolella. Tämän vuoksi vuoden 2026 erityisavustusta ei nykyisten ehtojen perusteella voida hyödyntää heidän osaltaan.

Ennakkotietojen mukaan vastaavan erityisavustuksen jatkumista vuonna 2027 valmistellaan, mutta avustuksen määrästä ja ehdoista ei ole vielä julkaistu lopullista päätöstä. Tämän vuoksi vuoden 2027 vastaanottoon mahdollisesti liittyvää erityisavustustuloa ei tässä vaiheessa voida arvioida varmaksi.

Todettakoon, että edellä mainituista haasteista huolimatta on siis käytännössä kysymys 5 henkilön lisäyksestä jo sovittuun määrään, yhden vuoden osalta. Vuoden 2028 ja 2029 kuntapaikkamäärät säilyisivät nykyisen sopimuksen mukaisesti 10 henkilössä vuodessa.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää, että Kauniaisten vuoden 2027 kuntapaikkamääräksi vahvistetaan 15 henkilöä. Vuosien 2028–2029 kuntapaikkamäärä säilyy 10 henkilössä vuodessa.

Päätös:

Jakelu:

Uudenmaan elinvoimakeskus